

2009. március 25., szerda

Az EBB és az EBRD 2007. évi jelentése

P6_TA(2009)0185

Az Európai Parlament 2009. március 25-i állásfoglalása az Európai Beruházási Bank és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank 2007-es éves jelentéséről (2008/2155(INI))

(2010/C 117 E/25)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Beruházási Bank (EBB) 2007. évi éves jelentésére,
- tekintettel az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) 2007. évi éves jelentésére,
- tekintettel az EK-Szerződés 9., 266. és 267. cikkére, valamint az EBB alapokmányának 11. jegyzőkönyvére,
- tekintettel az EBRD-t létrehozó, 1990. május 29-i megállapodásra,
- tekintettel az EK-Szerződés az Európai Bíróság szerepéről szóló 230. és 232. cikkére,
- tekintettel az EK-Szerződés a Számvevőszék szerepéről szóló 248. cikkére,
- tekintettel a Közösségen kívüli projektekhez adott hitelek és hitelgaranciák veszteségeinek fedezésére az Európai Beruházási Banknak nyújtott közösségi garanciáról szóló, 2006. december 19-i 2006/1016/EK tanácsi határozatra ⁽¹⁾,
- tekintettel a 2006/1016/EK határozat jogalapjáról szóló 2008. november 6-i bírósági ítéletre ⁽²⁾,
- tekintettel a Közösségen kívüli projektekhez adott hitelek és garanciák veszteségeinek fedezésére az Európai Beruházási Banknak nyújtott közösségi garanciáról szóló 2006/1016/EK határozat értelmében a közép-ázsiai országok jogosultságáról szóló, 2008. november 4-i 2008/847/EK tanácsi határozatra ⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Közösség további, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank tőkéjének megduplázásáról szóló határozat eredményeképpen szükséges részvényjegyzéséről szóló, 1997. február 17-i 97/135/EK tanácsi határozatra ⁽⁴⁾,
- tekintettel az EBRD tőkeforrásainak 2006. évi felülvizsgálatára a 2006–2010 közötti időszak tekintetében,
- tekintettel az Európai Közösségek 2007. évi hitelfelvételi és hitelnyújtási tevékenységéről szóló, a Parlamentnek és a Tanácsnak címzett bizottsági jelentésre (COM(2008)0590),
- tekintettel az EBB 2006. évi éves jelentésére vonatkozó 2008. április 22-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ HL L 414., 2006.12.30., 95. o.

⁽²⁾ C-155/07. sz., Európai Parlament kontra az Európai Unió Tanácsa ügy, az EBHT-ban még nem jelent meg.

⁽³⁾ HL L 301., 2008.11.12., 13. o.

⁽⁴⁾ HL L 52., 1997.2.22., 15. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0132.

2009. március 25., szerda

- tekintettel az EBB 2005. évi éves jelentésére vonatkozó 2007. február 15-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) tevékenységeiről szóló, 2003. január 16-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének „Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank: az átalakulóban levő országokban a változást elősegítő kulcsfontosságú partner” című, 2008. június 24-i állásfoglalására,
- tekintettel az egyrészt az afrikai, karibi és csendes-óceáni országok (AKCS), másrészt az Európai Közösség és tagállamai közötti, 2000. június 23-án Cotonouban aláírt partnerségi megállapodásra (Cotonoui megállapodás) ⁽³⁾,
- tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság, „Az európai konszenzus” című közös nyilatkozatára az Európai Unió fejlesztési politikájáról ⁽⁴⁾,
- tekintettel a „Nyugat-balkáni beruházási keret: a térségre irányuló, meglévő pénzügyi eszközök koherenciájának megerősítése a növekedés és a stabilitás támogatása érdekében” című, 2008. május 14-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Európai Szomszédosági és Partnerségi Támogatási Eszköz létrehozására vonatkozó általános rendelkezések meghatározásáról szóló, 2006. október 24-i 2006/1638/EK rendelet módosításáról szóló rendeletre irányuló, 2008. május 21-i bizottsági javaslatra (COM(2008)0308),
- tekintettel az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) az EBB átvizsgálására való jogosultságának kérdéséről 2003. július 10-én hozott bírósági ítéletre ⁽⁵⁾,
- tekintettel a Számvevőszék, az EBB és a Bizottság között az EK-Szerződés 248. cikkének (3) bekezdése alapján létrejött, a Számvevőszék által gyakorolt ellenőrzés módozatainak tekintetében kötött és 2007 júliusában megújított háromoldalú megállapodásra,
- tekintettel a Bizottság, az EBB és az EBRD között a Kelet-Európában és a Dél-Kaukázusban, Oroszországban, valamint Közép-Ázsiában folyó együttműködés tekintetében 2006. december 15-én aláírt egyetértési megállapodásra,
- tekintettel az Európai Bizottság és az Európai Beruházási Bank közötti, 2008. május 27-én aláírt egyetértési megállapodásra, melynek célja az Európai Unió külső hitelezési politikái összehangolásának megerősítése,
- tekintettel az EBB, a Bizottság és az illetékes nemzeti hatóságok közötti, az Európai köz- és magánszféra partnerségi (PPP) Szakértői Központban való részvétellel kapcsolatos, 2008. szeptember 16-án aláírt megállapodásra,
- tekintettel az EBB 2008–2010. évi, az igazgatótanács által 2007. november 20-án jóváhagyott ügyviteli tervre,
- tekintettel az EBB által a 2008. évi környezetvédelmi és szociális elvekről és szabványokról szóló nyilatkozatáról folytatott nyilvános konzultációkra,

⁽¹⁾ HL C 287. E, 2007.11.29., 544. o.

⁽²⁾ HL C 38. E, 2004.2.12., 313. o.

⁽³⁾ HL L 317., 2000.12.15., 3. o.

⁽⁴⁾ HL C 46., 2006.2.24., 1. o.

⁽⁵⁾ A C-15/00. sz. Európai Közösségek Bizottsága kontra Európai Beruházási Bank ügy (EBHT 2003., I-7281. o.).

2009. március 25., szerda

- tekintettel az EBRD igazgatótanácsa által 2008. május 12-én jóváhagyott környezetvédelmi és szociális politikára,
 - tekintettel az EBRD igazgatótanácsa által 2006. július 11-én jóváhagyott energiaügyi politikára,
 - tekintettel az EBB igazgatótanácsa által 2006. január 31-én jóváhagyott energiapolitikai felülvizsgálatra,
 - tekintettel az EBB kormányzótanácsa által 2007. június 5-én megerősített, „Az EBB uniós energiapolitikához való fokozottabb hozzájárulása” című beruházási banki tájékoztató feljegyzésre,
 - tekintettel az Európai Tanács 2008. december 11–12-i brüsszeli ülésének a gazdasági és pénzügyi kérdésekre vonatkozó elnökségi következtetéseire,
 - tekintettel az EBB „A kkv-vel folytatott konzultáció 2007/2008-ban, megállapítások és következtetések” című 2008. májusi jelentésére, és az EBB-csoport európai kkv-knek nyújtott támogatása azt követő modernizálására és megerősítésére,
 - tekintettel az EBB környezetvédelmi és szociális elvekről és szabványokról szóló 2008. március 18-i nyilatkozatára
 - tekintettel az ECOFIN-Tanácsnak az EBB kkv-k támogatásában játszott szerepéről szóló, 2008 október 7-i és 2008. december 2-i európai tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel a Bizottság „A pénzügyi válságtól a fellendülésig: európai cselekvési keret” című 2008. október 29-i közleményére (COM(2008)0706),
 - tekintettel az európai gazdasági fellendülés tervéről szóló, 2008. november 26-i bizottsági közleményre (COM(2008)0800),
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére és a Költségvetési Ellenőrző Bizottság véleményére (A6-0135/2009),
- A. mivel az EBB-t a Római Szerződés hozta létre 1957-ben és mivel részvényesei, a tagállamok 165 milliárd euró tőkét jegyeznek,
- B. mivel az EBB a Közösség külpolitikáit támogató, 1963 óta a Közösségen kívül is tevékenykedik,
- C. mivel az EBRD-t 1991-ben hozták létre és részvényesei a világ 61 „harmadik” országa, az Európai Közösség és az EBB, melyek összesen 20 milliárd eurónyi tőkét jegyeznek,
- D. mivel a tagállamok, az Európai Közösség és az EBB az EBRD részvényeinek összesen 63 %-át jegyzik,
- E. mivel az EBB alapokmányban lefektetett célkitűzése, hogy a tőkepiac igénybevételével és saját forrásai felhasználásával a Közösség érdekében hozzájáruljon a belső piac kiegyensúlyozott és egyenletes fejlődéséhez,

2009. március 25., szerda

- F. mivel a jelenlegi nyugtalan pénzügyi helyzetben, amikor rendkívül nagy hiány mutatkozik a likviditás és a vállalati hitelek tekintetében egyaránt, az EBB-nek jelentős szerepet kell játszania az európai és a tagállami gazdasági fellendülésre irányuló tervekben,
- G. mivel az EBRD alapokmányban lefektetett célkitűzése, hogy a gazdasági fejlődéshez és az újjáépítéshez hozzájárulva elősegítse az átmenetet a nyílt, piacorientált gazdaságba, valamint támogassa a magán- és vállalkozói kezdeményezéseket azon közép- és kelet-európai országokban, amelyek elkötelezték magukat a többpárti demokrácia, a pluralizmus és a piacgazdaság elve mellett, és azokat alkalmazzák is,
- H. mivel az EBB, mint a nemzetközi tőkepiacokon a legjobb minősítésű Aaa kötvények kibocsátója szerepét hangsúlyozni és fokozni kell,
- I. mivel az EBRD-t létrehozó megállapodás 11. cikke értelmében a banknak beruházásai több mint 60 %-át a magánszektorban kell teljesítenie,
- J. mivel az EBRD-t létrehozó megállapodás előírja, hogy a kormányzótanács legalább ötévente felülvizsgálja az EBRD alaptőkéjét, és a következő felülvizsgálatot 2010-re tervezik,
- K. mivel 2008. október 1-jével felállítottak egy kilenc bölcsből álló irányítóbizottságot, hogy felügyelje és irányítsa az EBB külső hitelezési megbízatásának félidős felülvizsgálatát, amint azt a 2006/1016/EK határozat előírja,
- L. mivel erre a félidős értékelésre a Parlamenttel szorosan együttműködve, a 2006/1016/EK határozat alapján kell sort keríteni,
- M. mivel az EBB külső hitelezési megbízatásáról szóló 2006/1016/EK határozat 25,8 milliárd euró értékű összhitel irányoz elő, amely a 2007 és 2013 közötti időszakban az alábbi régiók szerinti bontásban áll rendelkezésre: csatlakozás előtt álló országok, beleértve Horvátországot és Törökországot: 8,7 milliárd euró; mediterrán országok: 8,7 milliárd euró; Kelet-Európa, Dél-Kaukázus és az Orosz Föderáció: 3,7 milliárd euró; Latin-Amerika: 2,8 milliárd euró; Ázsia: 1 milliárd euró; és a Dél-afrikai Köztársaság: 0,9 milliárd euró,
- N. mivel az uniós politikai célkitűzések támogatására az EBB által 2007-ben nyújtott kölcsönök összege összesen 47,8 milliárd euró volt, amelyből 41,4 milliárd eurót az Európai Unión belül és az EFTA-országokban nyújtottak, 6,4 milliárd eurót pedig partnerországokban és csatlakozó országokban,
- O. mivel az EBB 2007. évi EU-n kívüli hitelezési tevékenységének földrajzi régiónkénti megoszlása az alábbi volt: Ázsia és Latin-Amerika: 925 millió euró, Kelet-Európa, Dél-Kaukázus és Oroszország: 230 millió euró, földközi-tengeri partnerországok: 1 438 milliárd euró, csatlakozás előtt álló országok: 2 870 milliárd euró, AKCS-országok: 756 millió euró és Dél-Afrika: 113 millió euró,
- P. mivel az EBRD éves üzleti forgalma 2007-ben 5,6 milliárd euró volt, ami 353 projektet foglalt magában 29 országban Közép-Európában és a balti államokban ⁽¹⁾, Délkelet-Európában ⁽²⁾, a FÁK nyugati állam-
aiban és a Kaukázusban ⁽³⁾, Oroszországban és Közép-Azsiában ⁽⁴⁾,
- Q. mivel az EBRD oroszországi beruházásai 2007-ben 2,3 milliárd euróra növekedtek (a teljes oroszországi portfólió 5,7 milliárd eurót tesz ki), illetve e beruházások 83 projektre terjednek ki, és a bank éves kötelezettségvállalásainak 42 %-át teszik ki (szemben a 2006-os 38 %-kal),
- R. mivel az EBRD tőkebefektetései 2007-ben a 2006-os 1 milliárd euróról 1,7 milliárd euróra emelkedtek, és a bank éves üzleti forgalmának sajáttőke része a 2006-os 20 %-ról 30 %-ra emelkedett 2007-ben,

⁽¹⁾ Horvátország, Cseh Köztársaság, Észtország, Magyarország, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Szlovákia és Szlovénia.

⁽²⁾ Albánia, Bosznia és Hercegovina, Bulgária, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Montenegró, Románia és Szerbia.

⁽³⁾ Örményország, Azerbajdzsán, Belarusz, Grúzia, Moldova és Ukrajna.

⁽⁴⁾ Kazahsztán, Kirgiz Köztársaság, Mongólia, Tádzsikisztán, Türkmenisztán és Üzbegisztán.

2009. március 25., szerda

- S. mivel az EBRD kormányzótanácsa 2008. október 28-án úgy határozott, hogy Törökország is részesülhet EBRD-beruházásokban és mivel a bank 450 millió eurónyi beruházást tervez 2010 végéig,
- T. mivel az EBB 1965 óta finanszíroz törökországi projekteket és eddig mintegy 10 milliárd eurót fektetett be Törökország gazdaságának valamennyi kulcsfontosságú ágazatában,
- U. mivel a Cotonoui Megállapodás értelmében az EBB a saját forrásokból való hitelnyújtás mellett az Európai Fejlesztési Alap által biztosított forrásokból finanszírozott kockázattitőke-befektetési eszközön keresztül AKCS-országbeli tevékenységeket is finanszíroz,
- V. mivel az EBB finanszírozási stratégiájának hozzá kell járulnia a demokrácia és a jogállamiság javítására és megszilárdítására vonatkozó általános célhoz, valamint azon nemzetközi környezetvédelmi megállapodások betartásához, amelyeknek a Közösség vagy annak tagállamai részes felei,
- W. mivel a Bizottság, a tagállamok, az európai szomszédságpolitika partnerországai, az IFI és az európai regionális és kétoldalú pénzügyi intézmények jelenleg a Szomszédsági beruházási keret (NIF) keretében működnek együtt, hogy az európai szomszédságpolitika teljes területén kiegészítő finanszírozást biztosítsanak elsősorban az energia-, a közlekedési és a környezetvédelmi ágazatban az infrastrukturális beruházások számára,
- X. mivel az EBB-csoport hitelek, valamint kockázati tőke és hitelgaranciák révén továbbra is aktívan támogatja a kvv-eket, a két utóbbi tevékenységet pedig az Európai Beruházási Alapon keresztül végzi,

Az EBB céljai és tevékenységei

1. üdvözli az EBB 2007. évi éves jelentését, egyrészt az Európai Unión belüli finanszírozási tevékenységei tekintetében – amely hat politikai prioritásra összpontosít: gazdasági és társadalmi kohézió; az Innováció 2010 kezdeményezés végrehajtása; a transeurópai közlekedési és hozzáférési hálózatok fejlesztése; a kis- és középvállalkozások támogatása; a környezet védelme és javítása, valamint a fenntartható, versenyképes és biztonságos energiaellátás –, másrészt az Európai Unión kívüli külső megbízatása teljesítésének tekintetében;
2. üdvözli az EBB azon célját, amely szerint többek között az éghajlatváltozás okozta kihívást is kezelni kívánja az Európai Unión belüli tevékenységek EBB által történő finanszírozása során; ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy folytatni kell a környezetbarát finanszírozási kritériumok kidolgozását az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló európai uniós stratégiai célokkal összhangban; sürgeti az EBB-t, hogy energetikai költségeit az energiahatékonyságra, a megújuló energiaforrásokra, és az e két területen végzett kutatásra és fejlesztésre összpontosítsa; ezenkívül felhívja az EBB-t, hogy hozzon létre és tegyen közzé egy olyan módszertant, amely a finanszírozott projektek éghajlatra gyakorolt hatását méri fel, valamint az értékelési kritériumokat, amelyek lehetővé teszik az EBB számára, hogy az éghajlatra gyakorolt negatív hatásuk miatt elutasíthasson projekteket;
3. megállapítja, hogy az EBB az egyetlen olyan pénzügyi intézmény, amely a Szerződésen alapul, és hogy műveleteinek többsége tagállamokban folytatott projektekre összpontosul, de egyre fontosabb szerepet kell játszania harmadik országokban is a 2006/1016/EK határozatban előírtaknak megfelelően;
4. megjegyzi, hogy harmadik országbeli tevékenységei során az EBB mindeddig végrehajtotta a Tanács által kitűzött politikai célkitűzéseket; úgy véli, hogy az EBB hitelezési tevékenységének összhangban kell lennie – illetékességi területein – az egyes országok között, a különféle uniós szereplők és eszközök megközelítésének egyszerűsége tekintetében, rugalmasnak kell lennie azt illetően, hogy az Unió miként reagál az egyes országokban meglehetősen eltérő feltételekre, koherensnek kell lennie a millenniumi fejlesztési célok eléréséhez vezető úttal, és mind a nyilvánosság, mind pedig a Parlament előtt elszámoltathatónak kell lennie a felhasznált uniós alapok haszna és hatékonysága érdekében;
5. ismételten hangot ad azon meggyőződésének, hogy a tömegközlekedéssel kapcsolatos beruházások fontos részét képezik az európai gazdaságélénkítési tervnek; ezzel összefüggésben ismét hangot ad meggyőződésének, hogy az EBB-nek megvan a képessége arra, hogy az európai közlekedés környezetvédelmi szempontú átalakításában lényeges szerepet játsszon; ezért sürgeti az EBB-t, hogy jelentős mértékben növelje a támogatást a vasúti közlekedés, a városi tömegközlekedés és az intermodális szállítás és irányítás tekintetében;

2009. március 25., szerda

6. úgy véli, hogy az EBB tevékenységének tükröznie kell az Európai Unió által az ENSZ keretében vállalt kötelezettségeket és célokat is (például a Kiotói Jegyzőkönyvet); ezért felhívja az EBB-t, hogy évente készítsen jelentést az Európai Parlament részére az EU és az ENSZ céljainak a fejlődő országokban végzett műveletei során történő megvalósításáról;
7. elégedetten veszi tudomásul, hogy az EBB az utóbbi években szisztematikusan nyomon követi a Parlament ajánlásait; ajánlja, hogy ezt a nyomon követést tegyék elérhetővé a nyilvánosság számára az EBB éves jelentése keretében;
8. sürgeti az EBB-t, hogy jobban kövesse nyomon és tegye átláthatóvá a kkv-kat támogató globális hitelei jellegét és végső rendeltetési helyét;
9. az EBB felügyelete kapcsán
 - a) emlékeztet arra, hogy az EBB – melynek feladatkörét politikai tekintetben meghatározták – nem képezi hagyományos prudenciális felügyelet tárgyát; úgy ítéli meg, hogy az EBB munkamódszereinek felügyelete ennek ellenére szükséges;
 - b) javasolja az EBB ellenőrző bizottsága (Audit Committee) megerősítését, oly módon, hogy a bizottság három tagja és három pótagja két taggal egészüljön ki, akik a nemzeti felügyeleti hatóságnál dolgoznak;
 - c) üdvözli az EBB és a luxembourgi nemzeti felügyeleti hatóság közötti technikai együttműködést, de kéri az együttműködés fokozását;
 - d) kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják meg az EBB pénzügyi tevékenységeire irányuló felügyelet szélesebb körű átgondolásának lehetőségét, úgy, hogy e felügyeletet a jövőben egy európai prudenciális felügyeleti rendszer láthatná el az EBB pénzügyi helyzetének áttekintése és annak biztosítása érdekében, hogy a bank eredményeit pontosan mérjék és a szakma által megkövetelt helyes magatartás szabályait betartsák;
10. üdvözli az EBB energetikai, közlekedési és vízügyi ágazatra vonatkozó, 2007-ben készített ágazati operatív politikáinak kidolgozását és közzétételét, és elismeri, hogy ez egy fontos lépés a bank hitelezési műveleteinek fokozottabb átláthatósága felé;
11. üdvözli, hogy az EBB tájékoztatáspolitikájának felülvizsgálata figyelembe veszi az Aarhus-rendelet⁽¹⁾ megfelelő rendelkezéseit; üdvözli az EBB 2007-es működését értékelő áttekintő jelentés közzétételét és ösztönzi az EBB-t, hogy fejlessze tovább a működését értékelő osztály tevékenységeit;
12. üdvözli az EBB környezetvédelmi és szociális előírásokról és elvekről szóló nyilatkozatának felülvizsgálatát; úgy véli, hogy az EBB-nek elegendő forrást kell juttatnia a felülvizsgált nyilatkozat végrehajtására, és hogy a működésére vonatkozóan jelentést kell készítenie;
13. hangsúlyozza, hogy az EBB-nek zéró tolerancia politikát kellene folytatnia a csalás és a korrupció ellen, és e tekintetben üdvözli a bank csalásellenes politikájának és a korrupció, a pénzmosás, valamint a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre irányuló politikájának felülvizsgálatát; aggodalmát fejezi ki ugyanakkor amiatt, hogy e politikák látszólag nagyrészt passzívak maradnak; megismétli az EBB-hez intézett felhívását, hogy e politikái végrehajtásába vonja be a következő célokra irányuló intézkedéseket:
 - a) adminisztratív kizáró mechanizmus az EBB vagy más multilaterális fejlesztési bankok által korrupcióban bűnösnek talált vállalatok esetében,

⁽¹⁾ A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhus-i Egyezmény rendelkezéseinek a közösségi intézményekre és szervekre való alkalmazásáról szóló, 2006. szeptember 6-i 1367/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 264., 2006.9.25., 13. o.).

2009. március 25., szerda

b) a visszaélések bejelentőit védő politika, továbbá

c) a vizsgálati feladatkör megerősítése, és e feladatkör megelőző és felfedő szerepének fokozása;

14. üdvözlí az ad hoc etikai bizottság (amely főleg a munkaviszony megszűnése utáni kérdésekkel foglalkozik) és a megfelelésért felelős független tisztviselői poszt kialakítását; ugyanakkor kéri, hogy tájékoztassák az utóbbi státuszáról és gyakorlati munkájáról;

15. üdvözlí, hogy az EBB 2007 októberében Washingtonban aláírta a feltörekvő piacok vállalkozásainak irányításával kapcsolatos nyilatkozatot; megjegyzi, hogy ezt a nyilatkozatot a fejlesztési finanszírozással foglalkozó intézmények is aláírták, és hogy e nyilatkozat a fejlődő országok fenntartható fejlődése érdekében folytatott tevékenységeik középpontjába a vállalatirányítást állítja;

16. elégedettségének ad hangot, hogy az EBB Igazgatási Bizottsága jóváhagyta az EBB panaszkezelési irányelveit; megismétli arra irányuló felhívását, hogy az EBB vizsgálja felül belső panaszkezelési mechanizmusát, és hozzon létre az összes EBB által finanszírozott műveletre kiterjesztett, új jogorvoslati mechanizmusra vonatkozó iránymutatásokat;

17. tudomásul veszi a külső ellenőrzés kedvező véleményét és az ellenőrzési bizottság éves jelentésének következtetéseit; megismétli felhívását a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válság fényében, hogy ugyanolyan prudenciális szabályokat alkalmazzanak az EBB-re, mint a hitelintézetekre, és a bankot valódi prudenciális ellenőrzésnek vessék alá;

Az EBRD céljai és tevékenységei

18. üdvözlí az EBRD 2007. évi éves jelentését, nevezetesen azt a tényt, hogy az EBRD beruházási tevékenységei során az átmenet korai vagy középső szakaszában lévő országokra koncentrált, és üdvözlí az előrelépést a „fenntartható energia” kezdeményezés projektjeinek finanszírozása terén, amelyek közül elsőbbséget kell biztosítani az EU érdekeit szolgáló projektek számára;

19. megjegyzi, hogy az EBRD elsősorban harmadik országokban tevékenykedik, de számos művelet továbbra is fontos szerepet tölt be a tagállamok esetében;

20. megjegyzi továbbá, hogy az EBRD szerepének nemzetközi és regionális háttere jelentősen megváltozott az 1991-es helyzethez képest, és hogy az EBRD megbízatását ebben az új környezetben kell teljesíteni, mivel az EBRD a piaci körülményekre reagálva tevékenységét egyre délebbre és keletebbre helyezi át;

21. elismeri továbbá, hogy a működési környezet egyre nagyobb kihívást jelent, mivel az üzleti légkör romlik, mivel egyre kevesebb megfelelő helyi tapasztalat áll rendelkezésre, és egyre gyakoribbak az integritással kapcsolatos aggodalmak;

22. úgy ítéli meg, hogy az EBRD-nek meg kell erősítenie a technikai segítségnyújtási és konzultációs tevékenységeit a felelősségteljes kormányzás szabványainak népszerűsítése, és az EU-val szomszédos országokban a helyi szintű projektek megfelelő irányításának biztosítása érdekében;

23. üdvözlí az EBRD által a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítése bevezetésének terén 2008-ban elért haladást; sürgeti mindkét bankot, hogy intézményi struktúráikban és külső politikáikban fokozzák a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítését;

Együttműködés az EBB, az EBRD és egyéb nemzetközi, regionális és nemzeti pénzügyintézetek között

24. megjegyzi, hogy az EBB és az EBRD egyre több esetben finanszíroz tevékenységeket ugyanazon EU-n kívüli földrajzi régiókban, például Kelet-Európában, a Dél-Kaukázusban, Oroszországban, a Nyugat-Balkánon, és a közeljövőben Törökországban is;

2009. március 25., szerda

25. rámutat, hogy azon régiókban, ahol az EBB és az EBRD közösen tevékenykedik, együttműködésüknek jelenleg három különböző típusa létezik: Kelet-Európa esetében ez egy egyetértési memorandumot jelent, amelynek értelmében az EBRD játssza a vezető szerepet, és a közös befektetés általános szabályként érvényes; a Nyugat-Balkán kapcsán elmozdulás figyelhető meg a versenytől vagy párhuzamos működéstől az eszközök összevonása révén megvalósuló együttműködés felé; nemrégiben pedig – mint a Törökországgal való együttműködések esetében – egy olyan megállapodás jött létre, amelynek alapja az egyéni és a közös hatáskörök meghatározása és a vezető szerep eseti alapon történő megállapítása;

26. megjegyzi, hogy a két bank célkitűzései, szakterülete és működési módja eltérő, és nem különíthetők el élesen egymástól az állami és a magánszektornak nyújtott hitelezési műveletek; rámutat, hogy egyre több olyan közös terület van, ahol mindkét bank fejleszti szakértelmét, például a kkv-k, az energiával és az éghajlatváltozással kapcsolatos, valamint a PPP projektek finanszírozása; e tekintetben kiemeli a megerősített együttműködés szükségességét;

27. úgy véli, hogy azokban az országokban, ahol az EBB és az EBRD közösen tevékenykedik, a két banknak a versenyzés helyett egymást kiegészítve kellene működni az adott bank komparatív előnyeire alapozva, és el kellene kerülniük a költségek megkétszereződését az ügyfelek számára;

28. ezért javasolja, hogy az EBB és az EBRD közötti strukturáltabb együttműködés érdekében azokban az országokban, ahol közösen tevékenykednek:

- a) mindkét bank javítsa a funkcionális munkamegosztást a szakterületükre és erősségeikre összpontosítás érdekében folytatott további szakosodás útján;
- b) az EBB szakosodjon jobban a nagy magán- és állami infrastruktúrák és projektek finanszírozására, beleértve a PPP-beruházásokat és az uniós vállalkozások külföldi közvetlen befektetéseit is, ugyanakkor az EBRD a vállalatirányítási standardok előmozdítása érdekében szakosodjon a kisebb méretű beruházásokra, az intézményfejlesztésre, a privatizációra, a kereskedelem megkönnyítésére, a pénzügyi piacokra és a közvetlen tőkebefektetésekre;
- c) határozzanak meg projekt típusokat, ágazatokat és termékeket, amelyek mindkét bank érdeklődésére számot tarthatnak, amelyek esetében erősíteni lehet a közös ismereteken és erőforrásokon alapuló együttműködést, például a kkv-k finanszírozását; és amelyek esetében növelni lehet az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében tett beruházásokat, pl. a megújuló energiaforrásokból nyert energia támogatása és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése; a közös területeken pragmatikus és eseti alapú megközelítést alkalmazzanak, minden egyes közösen finanszírozott projekt esetében egy adott vezető intézménnyel, elkerülve a dupla munkavégzést, illetve feltételezve az eljárások kölcsönös elismerését; ebben az összefüggésben a támogatott projektek – például az éghajlatváltozás elleni küzdelem vagy a szociális jogok biztosítása – esetében vegyék figyelembe az uniós előírásokat, függetlenül attól, hogy az EBB vagy az EBRD a vezető intézmény;
- d) mindkét intézmény hajtson végre egyértelmű együttműködési mechanizmusokat mind vertikális, mind horizontális szinten;
- e) mindkét bank részvényesei, az érintett felek és a támogatott országok ügyének előmozdítása érdekében készítsen konkrét javaslatot a szorosabb együttműködésre, amely a közös standardokra vonatkozó elképzeléseket is tartalmaz;
- f) mindkét bank rendszeresen tegyen jelentést az együttműködésről a Bizottságnak;
- g) a Bizottság évente készítsen jelentést a Parlament és a Tanács számára az EBB és az EBRD pénzügyi műveleteinek hatásáról és hatékonyságáról, valamint az EU külpolitikai célkitűzéseinek megvalósulásához való hozzájárulásáról, továbbá együttműködésükről egymással, illetve más pénzügyi intézményekkel; továbbá
- h) a Parlament évente szervezzen meghallgatást a két bank elnöke, valamint a gazdasági és monetáris ügyekért felelős biztos részvételével;

2009. március 25., szerda

29. javasolja, hogy az EBB részvényesei hosszabb távon fontolják meg a bank EBRD-ben meglévő tulajdonrészének növelését, például tőkeemelés keretében vagy, ha az EBRD egyik részvényese tulajdonrészének eladását tervezi, annak megvásárlása révén; úgy véli, hogy funkcionális és földrajzi szempontból egyaránt, ez jobban szolgálhatja hosszabb távon a két bank specializációját és politikáinak összehangolását;

30. úgy véli, hogy meg kell előzni az Európai Unió külső segítségnyújtási eszközeinek bármilyen átfedését; az átfedések és a megkettőződés elkerülése, valamint az egységes szemléletmód és az uniós fellépés nagyobb láthatóságának biztosítása révén megvalósuló hatékony finanszírozás érdekében az együttműködés fokozására szólít fel az Unión belüli regionális és nemzeti fejlesztési intézményekkel és ügynökségekkel; ennek érdekében támogatja az eljárások kölcsönös delegálását és elismerését;

31. emlékeztet „Az európai konszenzus” című nyilatkozatban meghatározott megállapodás fontosságára, melynek értelmében meg kell erősíteni az EBB és más pénzügyi intézetek által támogatott programok, valamint a Közösség által finanszírozott programok közötti szinergiákat annak biztosítása érdekében, hogy e programok a lehető legnagyobb hatást fejték ki a támogatott országokban; hangsúlyozza, hogy ennek során fokozottan figyelembe kell venni a kedvezményezettek érdekeit;

32. elismeri, hogy annak érdekében, hogy az Európai Uniótól távol eső régiókban nagyobb hatást érjenek el, valamint a finanszírozási tevékenységek nem kívánt átfedéseinek és megkettőzéseinek elkerülése céljából az EBB-nek és az EBRD-nek együtt kell működniük más nemzetközi és regionális pénzügyi intézetekkel, például a Világbankkal, az Ázsiai Fejlesztési Bankkal és az Afrikai Fejlesztési Bankkal; ugyanakkor úgy véli, hogy az EBB-nek vezető szerepet kell játszania az EU környezetvédelmi, szociális és fejlesztési célkitűzéseinek a multinacionális fejlesztési bankok és intézmények körében történő népszerűsítésében;

33. megjegyzi, hogy a multinacionális fejlesztési bankok és intézmények pozitív hatást gyakorolnak a fejlődő világra; úgy véli, hogy hatásuk további elemzésre szorul, és további tevékenységeket is fontolóra kell venni az Európai Fejlesztési Alap (EFA) céljainak és műveleteinek összefüggésében; javasolja, hogy a földtulajdon finanszírozása – a környezetvédelmi és szociális célkitűzésekkel kapcsolatos feltételek teljesülése mellett – szerepeljen az EBB külső megbízatása alá tartozó, támogatható beruházási költségek között, hiszen az alapvető fontosságú az endogén fejlődéshez, különösen az afrikai országokban.

A globális pénzügyi zavar és hatása az EBB-re és az EBRD-ra

34. hangsúlyozza az európai gazdaságélénkítési tervben az EBB-nek biztosított fontos szerepet, különösen a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott, valamint a megújuló energiaforrásokra és a tiszta közlekedésre biztosított fokozott finanszírozás tekintetében; üdvözli a határozatot, amely szerint az EBB 30 %-kal (15 milliárd euró) növeli kihelyezett hitelei mennyiségét 2009-ben és 2010-ben, továbbá azt a határozatot, miszerint a lisszaboni stratégiával összhangban az EBB jegyzett tőkéjét 67 milliárd euróval 232 milliárd euróra növelik; sürgeti azonban a tagállamokat, hogy növeljék tovább az EBB tőkéjét annak biztosítása érdekében, hogy hitelkapacitása kielégítse azon iparágak és vállalkozások féldős pénzügyi igényeit, ahol a „zöld” és fenntartható munkahelyek támogatásra szorulnak, hangsúlyozza, hogy ezeket a további forrásokat hosszú távú eredmények elérésére kell fordítani; úgy véli, hogy a hatáskör növekedése szükségessé teszi a megfelelő emberi és pénzügyi erőforrások meglétét, valamint a fokozott átláthatóság és az elszámoltathatóság biztosítását az EBB tevékenységének tekintetében;

35. ösztönzi a kkv-k finanszírozása tekintetében a kereskedelmi bankok és az EBB között meglévő kockázatmegosztási rendszerek erősítését; felszólít azonban az EBB-kölcsönök kereskedelmi bankok által történő felhasználásának figyelemmel követésére, valamint a kereskedelmi bankok és az EBB közti magatartási kódex kialakítására e tekintetben; megjegyzi továbbá, hogy frissíteni kell az EBB közvetítő bankjainak listáját;

36. úgy véli, hogy az EBB-nek és a Bizottságnak fel kell gyorsítania a projektek végrehajtását a válság által leginkább sújtott tagállamokban és ágazatokban; ezzel kapcsolatban fontosnak véli a strukturális támogatások elosztásának felgyorsítása érdekében az olyan technikai segítségnyújtási programokban rejlő szakértelem mobilizálását, mint a Jaspers, a Jeremie, a Jessica vagy a Jasmine;

2009. március 25., szerda

37. megjegyzi, hogy az Európai Unió arra kérte az EBB-t, hogy a pénzügyi válságra adott válaszként gyorsítsa fel a PPP-projektek támogatását; sürgeti az EBB-t és az EBRD-t, hogy csak akkor hajtsanak végre ilyen projekteket, ha azok megfizethetők és valódi haszonnal járnak; e tekintetben úgy ítéli meg, hogy fejleszteni kell az információk közzétételére, valamint az ár-érték arány és a megfizethetőség értékelésére vonatkozó gyakorlatokat;

38. felhívja a tagállamokat, hogy teljes mértékben aknázzák ki az EBB programjai és eszközei által kínált kockázati tőke eszközökben, globális hitelekben és mikrohitel eszközökben rejlő lehetőségeket;

39. megjegyzi, hogy az EBB hitelfelvételi és hitelnyújtási tevékenysége az Európai Unión belül és kívül egyaránt fokozatosan növekedett, és uniós szinten ma a hitelfelvételi és a hitelnyújtási tevékenység legfőbb eszközét jelenti; megjegyzi továbbá, hogy az EBB által kibocsátott kötvények iránt nagy kereslet mutatkozott, beleértve Ázsiát is; ezért felhívja az EBB-t és annak kormányzóit, hogy a közpolitika által orientált bankként a hosszú távú célkitűzések támogatása és a gazdasági lassulás Európai Unión belüli és a szomszédos országokban való mérséklése érdekében az EBB maximalizálja a hitelfelvételi potenciált kötvények, különösen az euró által dominált kötvények világpiacon történő kibocsátásával;

40. felszólítja a Bizottságot és az EBB-t, hogy vizsgálják meg közösen a reálgazdaságban tapasztalható hitelszűke új innovatív pénzügyi eszközök segítségével történő orvoslásának lehetőségeit;

41. üdvözlí az EBRD határozatát, amely szerint 2009-ben mintegy 20 százalékkal, hozzávetőleg 7 milliárd euróra növelik a bank éves üzleti forgalmát a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válság enyhítése érdekében, és megjegyzi, hogy a 2009-es 1 milliárd EUR többletkiadás felét Közép- és Kelet-Európa számára irányozták elő;

42. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi hitelszűke idején a két bank szerepére nagy figyelem irányul mind az Európai Unión belül, mind azon kívül; felhívja mindkét bankot, hogy a harmadik országokkal szemben fennálló kötelezettségvállalásaikat még a gazdaságilag nehéz időkben is teljesítsék;

43. javasolja, hogy a pénzügyi válság reálgazdaságra gyakorolt hatásának alapos elemzését követően az EBB-t kérjék fel az új tagállamok támogatásának fokozására; továbbá rámutat a magánszféra ezen gazdaságok stabilizálásába való bevonásának fontosságára; üdvözlí az EBRD új tagállamokban végzett fokozott tevékenységét és az EBRD, az EBB, az Európai Beruházási Alap és a Világbank csoport részvételével a közép- és kelet-európai reálgazdaságoknak nyújtott hitelek és azok bankrendszereinek támogatására a nemzetközi pénzintézetek között nemrégiben létrejött közös cselekvési tervet, amelynek célja a közép- és kelet-európai bankrendszer és reálgazdaság támogatása; javasolja azonban, hogy kellő időben vizsgálják felül az „átalakulóban levő országok” fogalmát és mérjék fel, hogy milyen ütemben halad az EBRD Európai Unión belüli tevékenységének megszüntetése;

44. elégedetten jegyzi meg, hogy a pénzügyi válság csak korlátozottan érezteteti hatását az EBB és az EBRD esetében, annak ellenére, hogy az EBRD a tőkepiacok hanyatlása miatt 2008-ban – az évtized során először – veszteséget könyvelt el;

Az Európai Bíróság döntéseinek hatása az EBB külső megbízásaira

45. üdvözlí a Bíróság a 2006/1016/EK határozat jogalapjáról szóló, 2008. november 6-i ítéletét;

46. javasolja, hogy a bírósági határozatot követően a Parlament, a Tanács és a Bizottság sürgősen jusson megegyezésre annak biztosítása érdekében, hogy a Parlament előjogait teljes mértékben tiszteletben tartásák, és az EBB külső pénzügyi műveleteinek folytonosságát fenntartsák; ezért hangsúlyozza, hogy ez a sürgős megegyezés csupán átmeneti megoldás, amely pontosan a 2010-es féldős értékelés időpontjáiig él;

2009. március 25., szerda

47. úgy véli, hogy kulcsfontosságú egy új határozat elfogadása a 2006/1016/EK határozat helyett a bíróság ítéletével összhangban, és hogy az együttműködési megállapodások és az EBB külső hitelezési gyakorlatának jelenleg folyó, 2010-re lezárandó féldíós felülvizsgálata lehetővé teszi az Unió célkitűzései és az ezek megvalósítása érdekében a EBB rendelkezésére bocsátott eszközök lényegi megvitatását, mely vitában a Parlament társjogalkotóként teljes jogon vesz majd részt; felkéri a Bizottságot, hogy a féldíós felülvizsgálatot követően az EBB külső hitelezési megbízatásáról szóló határozatra irányuló új javaslat elkészítése során teljes mértékben vegye figyelembe az ezen jelentésben megfogalmazott ajánlásokat;

48. javasolja ezért, hogy az irányítóbizottság 2010 elejére fejezze be a féldíós felülvizsgálatot, és felhívja a bizottság elnökét, hogy azt követően sürgősen tegyen jelentést következtetéseiről a Parlamentnek és a Tanácsnak; várja az irányítóbizottság következtetéseit, és kéri a bizottságot, hogy vegye figyelembe a jelen állásfoglalásban és a Parlament korábbi állásfoglalásaiban megfogalmazott ajánlásokat; kéri, hogy az irányítóbizottság rendszeresen tájékoztassa a Parlamentet a munka előmeneteléről;

*

* *

49. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Befektetési Banknak, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Banknak és tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

Az autóipar jövője

P6_TA(2009)0186

Az Európai Parlament 2009. március 25-i állásfoglalása az autóipar jövőjéről

(2010/C 117 E/26)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Tanács 2000. március 23–24-i lisszaboni ülésének elnökségi következtetéseire,
- tekintettel a „Közös munkával a növekedésért és a munkahelyekért - A lisszaboni stratégia új kezdete” című, Barroso elnök úr által az Európai Tanács tavaszi ülészakához intézett 2005. februári 2-i közleményre (COM(2005)0024),
- tekintettel a CARS 21 magas szintű munkacsoport 2005. december 12-i végső jelentésének következtetéseire, illetve a CARS 21 féldíós felülvizsgálatára irányuló magas szintű konferencia 2008. október 29-i következtetéseire,
- tekintettel a „CARS 21: versenyképes gépjármű-szabályozási rendszer” című, 2008. január 15-i állásfoglalásra ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Tanács 2008. október 15–16-i ülésének elnökségi következtetéseire,
- tekintettel a Bizottság „A pénzügyi válságtól a fellendülésig: európai cselekvési keret” című 2008. október 29-i közleményére (COM(2008)0706),

(1) HL C 41. E, 2009.2.19., 1. o.